וחי אחיך עמך. ריסיס דקרע בריבית קלי אל תקח מאתו וגו': **אם יאמר שניהם יחלו.** בגמ' שאין מספיק לשניהם: **ואם שאפס האחד מגיע ליאוש.** וימלא מים: **לחיותו הוא** מייך קודמין: **לחיותו הוא דאין חייבין להחזיר.** כלומר כ) דבר בהגזל בתרע (ב"ק דף קיג.) וחי אחיך עמך לרמוז לו שחייב להחזיר ואפילו למאן דאמר שאפס גם גניו אין להם למה לכבודו: **גזלן מאי אע"פ שגבו איבא.** ות"ת לתף על פי שגבו מעות מלוה ברבית נקטי' וי"ל דע"כ גזלנין נקטי' למאי תניא פשיטא דמחזיר להכי איצטריך ליה לשנויי הגזלנין מאי ניהו מלוי ברבית:

תנאי היא. ות"ת דבהגזל (ב"ק דף לד:) מצי למחזיין לגבת ידי שמים ואמאי לא מצי נמי הכא הכי והכא נמי אמאי לא מצי תנאי היא כדמצי הכא וי"ל דהכא קאמר לגבת דר' יוחנן ולדידיה אמאי אינה יוצאה בדיינין אף לגבת ידי שמים אינו צריך להחזיר ולכך לא מצי לשנויי הכא אלא תנאי היא וקונייא דהתם אמי כהוגת תנא לאיש יוצאה בדיינין דפריך מהכיא בריימתא דסבירא דמן המוכה מחזירין אלא משום מעשה שהיה תקנו דאין מחזירין ופריך מכך בריימתא דהויא לאחר התקנה ותנאי דהכא נחלקו אם יוצאה בדיינין מן המוכה ולא להשבון על פי בית דין:

לא מאי קום עשה לקרועי שטרא. פרש"י וכולהו סבירא להו כוותיה דר' יוחנן דאי גבו אין מחזירין דתו ליכא קום עשה לאהדורי רבית ופלוגתייהו בלא גבו וקשה דמעיקרא פריך אדר' יוחנן ומאי תנאי היא ופלוגתייהו ברבי יוחנן ולמי דכולהו סבירא להו כוותיה כל שכן דאמר ליה שפיר טפי וי"ל דמעיקרא ודאי סבר דפליגי בגלוי דוקא מקח מתחלתו נאך ופליגי ברבי יוחנן ורבי אלעזר ומסיק דכולהו אית להו דר' אלעזר ולא לקי אלמו דאל תקח משום דניתק לעשה הוי כהשבה אבל פליגי בלמו דלא תשיחון והיכא דלא גבה עליין הרבית דת"ק סבר מיד כשנכתב השטר נגמרה הקנאה וטוי כאילו גבה כבר ואין עוד תקנה לתקן הלמו דלא תשיחון ור' נחמיה ורבי אלעזר [ב"י] סברי למו דקנאה מתלת מלי וקאי שאם יקרע השטר קודם שיגבה פטור והמקשה לא הניח ליפה טענתו ופריך מי כגבוי דמי כו' ומי למו כגבוי דמי ממאי חייב לרבנן ומשני למו כגבוי דמי וטעמייהו דרבנן דסבירי משעת כתיבה נגמרה הקנאה ות"ת והיכי ס"ל מעיקרא דפליגי בלא תקח הא אמרינן לקמן (דף עה:) דערב אינו עובר בלא תשה לא תשיחון בגלגל וי"ל דהיינו כשהערב לא קבל רבית מן הלוה אבל הכא שהערב קבל רבית מן הלוה ונתנו למלוה לכך חייב גם משום לא תקח לת"ק ואם תאמר ואמאי לא פטר ת"ק כשהערב קבל רבית מן הלוה ולא מלוה כדפריך לקמן כר' אלעזר ופליגי אי חייב על למו היינו לעשה אי משום ולא תהיה לו כנושה ולא תשימון עליו נשך ואי משום לא תקח מלוה ברבית אינו עובר אלא בשעת הלואה ולא בשעת פרעון ואי משום לא תשיחון אפילו בשעת פרעון ואי משום לא תהיה לו כנושה אפילו בשעת הלואה ולא תשימון עליו נשך